

JAUME BARTUMEU CASSANY
President de Progressistes-SDP

PLAÇA DEL POBLE

Tres problemes urgents

Hem d'afrontar la fractura social, la profunda crisi del jovent i el corporativisme

El nostre país té grans qüestions pendents, ho comentava el dia 30 de novembre en aquesta Plaça del Poble.

Però també té tres problemes importants i que haurien de ser prioritaris: la fractura social, la profunda crisi del jovent i el corporativisme.

Parlem clar, a Andorra, a les portes de Nadal, hi ha gana, hi ha una marginació social en augment i hi ha un procés de fractura que parteix la classe mitjana en dues.

Naturalment la primera causa és la crisi econòmicament, que ja teníem el 2019 i que la pandèmia ha agreujat.

En un país amb la renda per càpita que té Andorra ningú hauria de passar gana. Estem en la vella cultura de la caritat: el govern Espot eludeix la seva responsabilitat i ho deixa a les mans d'organitzacions assistencials, religioses o civils.

Molts joves no troben feina. L'edat de marxar de la casa dels pares s'acosta als trenta anys. Els que poden marxen a l'estranger, o s'hi queden en acabar els estudis superiors. La majoria es queden a casa dels pares perquè no poden pagar un lloguer.

Les conseqüències en aquest endarreriment en l'edat d'independitzar-se són molt preocupants. Es triga més en l'aprenentatge de la responsabilitat i es perd creativitat i capacitat d'innovació.

S'està impedit tota una generació realitzar-se amb autonomia i llibertat.

Es podria pensar que, al cap-

davall, això és un drama personal, però és també un problema col·lectiu. Un país que deixa frustrada una generació també s'està carregant el seu futur.

El corporativisme, una mena de sistema fundat en el predomini de les corporacions (l'associació de persones lligades per la comunitat de fins i de privilegis) en la vida pública, ha esdevingut amo i senyor de la política andorrana. És un dels grans factors de bloqueig del país.

Hi ha sectors que tenen pànic a perdre privilegis si es fan reformes

---

Avui, al Govern i al Consell General, es considera les agrupacions professionals com una estructura fonamental de l'organització econòmica i social del país. Fins a tal punt que qualsevulla iniciativa de reforma institucional i econòmica topa amb els sectors que tenen pànic a perdre privilegis. I s'atura. Per aquest camí, aviat la democràcia serà un simulacre.

Andorra necessita reformes. Però reformes que contribueixin realment a redistribuir el poder, no que consolidin els privilegis dels que més tenen i deixin al costat del camí a la majoria de les persones.

Per això els progressistes pensem que cal proposar, sense por, les reformes estructurals necessàries per anar cap a una economia competitiva que afavoreixi

el treball i l'excel·lència en el producte final, la innovació i l'esperit emprenedor. Un model sostenible econòmic i mediambientalment, per competir en una economia globalitzada.

Només així podrem afegir el valor suficient per defensar la cohesió social que ens havia identificat, millorant el sistema sanitari públic, l'educació i la formació professional de qualitat, que ens permeti igualar oportunitats.

Si volem que hi hagi una alternativa que inclogui en el centre de la societat i la política els joves i la gent gran, hem d'emprar els nostres valors per aplicar-los a la nova realitat.

Els valors que ens mouen, solidaritat i llibertat, han de ser els objectius de les reformes que el país necessita per assegurar el futur.

Tanmateix, hem de ser conscients que la resistència a aquestes reformes serà ferotge entre alguns polítics entossudits, funcionaris recalcitrants i empresaris amb connexions polítiques, que intentaran protegir un *statu quo* que els beneficia.

Resulta imprescindible cohesionar el país al voltant d'un projecte comú, àmpliament majoritari, transversal, integrador i inclusiu.

Però tota la raó per assolir un pacte d'Estat per al redreçament i progrés del país decau davant la ferotge oposició partidista, basada en interessos particulars i prejudicis sectaris.

El que necessitem és que el nostre país desperti i que, amb maduresa i seriositat, puguem construir el futur.